

Sámi allaskuvla

Sámi University of Applied Sciences

OAHPPROGRÁMMAPLÁNA

SÁMEGIELA JA SÁMI GIRJJÁLAŠVUOĐA BACHELOR

Sámi allaskuvlla sámi oahppoinstituhta stivra dohkkehan áššis OS 3/09 27.05.2009.

Dutkan- ja oahppostivra jođiheaddji dohkkehan loahpalaččat 19.10.2009.

Sámi allaskuvlla dutkan- ja oahppostivrra jođiheaddji dohkkehan mearrádusnotáhtain

20.8.2015 dutkan- ja oahppostivrra ášši DOS 43-15 vuodul. Sámi allaskuvlla dutkan- ja

oahppostivrra jođiheaddji dohkkehan smávva rievdadusaid mearrádusnotáhtain 02.12.16.

1. **Prográmma namma ja grádanamahus go lea geargan oahpus**

Sámegiela ja sámii girjjálašvuoda bachelor
Bachelor i samisk språk og samisk litteratur
Bachelor of Sámi Language and Sámi Literature

2. **Oahppoprográmma viidodat**

Bachelorgráda viidodat lea 180 oahppočuoggá (oč)/golmma jagi oahppu

3. **Sisabeassangáibádusat**

Dábálaš sisabeassangáibádusat alitoahpahussii. Sisabeassanvuodđu sáhtá leat juogo oppalaš lohkanlabbolašvuota (čadahan joatkkaskuvlla/logahaga) dahje realagelbbolašvuota. Sámegiela gáibádusa sáhtá deavdit čuovvovaš vugiid mielde: Norgga joatkkaskuvllas sámegiella 1. dahje 2. giellan 2, Suoma logahagas eatnigielladutkkus dahje guhkes amasgielladutkkus ja Ruota gymnásas eatnigiellan (modersmål 200 čuoggá) dahje ođđaáigásaš giellan (moderna språk 200-300 čuoggá) dahje vástideaddji sámegieloahppu doaibmi njuolggadusaid mielde. Sámegiela gáibádusa sáhtá maid deavdit sámegiela lohkanbadjeoahpuin, 30 oahppočuoggá, dahje vástideaddji oahpuin dahje ceavzit giellageahččaleami maid Sámi allaskuvla lágida. Jus lea eahpesihkarvuota man dási gelbbolašvuota ohccis lea, de ášši ovddiduvvo fágalaš árvoštallamii ja meannuduvvo dán vuodul.

4. **Oahpahusgiella**

Davvisámegiella

5. **Oahppanjoksosat**

Máhttu ja diehtu

Kandidáhtta

- lea háhkan viiddis dieđuid sámegiela ja sámii girjjálašvuoda guovddáš fáttáid, teorijaid, čuolmmaid, proseassaid, reaiduid ja metodaidd birra
- dovda sámegiela ja sámii girjjálašvuoda historjjá, iešvuodaid ja dutkan- ja ovdánahttinbarguid
- máhtá ođasmahttit iežas dieđuid sámegiela ja sámii girjjálašvuoda surggiin.

Gálggat

Kandidáhtta

- máhtá atnit fágagelbbolašvuoda ja relevánta dutkan- ja ovddidanbarggu bohtosiid praktihkalaš ja teorehtalaš čuolmmaid čoavdimii; máhtá ákkastallat válljemiid
- máhtá reflekteret, dárkut ja suokkardit iežas fágalaš barggu čadahaemi ja muddet dan bagadallama vuodul
- máhtá ohcat ja árvoštallat dieđuid ja fágalaš gállduid, čujuhit daidda ja ávkástallat dieđuid čuolmmaid čoavdimis
- máhtá ovdanbuktit sámegillii njálmmálaččat ja čálalaččat fágalaš čilgehusaid ja ákkastallamiid
- máhtá geavahit relevánta fágalaš reaiduid, teknihkaid ja ovdanbuktinvugiid.

Oppalaš gelbbolašvuohta

Kandidáhtta

- dovdá relevánta dieđalaš dutkama ja ovdanbuktima vuodđoprinsihpaid, bargovugiid ja etihka.
- máhtttá hábmet ráddjejuvvon dutkangažaldaga(id) ja dutkanplána ja čadahit dutkama okto dahje ovttasbargus earáiguin
- máhtttá gaskkustit guovddáš fágalaš čuolmmaid ja bohtosiid sihke čálalaččat, njálmmálaččat ja eará relevánta ovdanbuktinvugiiguin
- máhtttá lonuhallat oaiviliid ja vásáhusaid earáiguin, geain lea seamma fágasuorggi oahppu ja dienu leat mielde ovddideamen buriid fágalaš čovdosiid
- dovdá ođasmahtti jurddašvugiid ja innovatiiva proseassaid, mat gusket sámegeielaid ja sámi girjjálašvuođa oahppamii, oahpaheapmái ja dutkamii.

6. Oahpu oppalaš sisdoallu

Oahppoprográmma ulbmilin lea skuvlet studeanttaid, geain leat vuodđodiedut sámegeiela historjjálaš duogážis ja geat hálddašit sámegeiela njálmmálaš ja čálalaš geavaheami dálá servodagas. Studeanttat ožžot maiddá vuodđodieduid sámi girjjálašvuođa historjjás ja dan gárggideames gitta otnáži. Sámegeiella ja sámi girjjálašvuohta huksejit joatkkaoahppogelbbolašvuođa masteroahpuid.

Olles oahppoprográmma viidodat leat 180 oč, mii sisttisdoallá 30 oč oktasaš vuodđooahpuid, 90 oč sámegeiela ja sámi girjjálašvuođa fágaoahpuid ja 60 oč studeantta iežas válljen doarjjafágaid maid allaskuvla dohkkeha prográmma oassin. Fágaoahpuid vuosttas 60 oč leat geatnegahtton buohkaide, muhto loahpa 30 oč siste sáhtttá studeanta válljet juogo guokte sierra suorggi (10+10 oč) dahje guokte seamma suorggi oahppoovttadaga (20 oč). Dalle čállojuvvo maid bachelorbargu (10 oč).

Vuodđooahput

Geatnegahttojuvvon vuodđooahput (30 oč) ordnejuvvojit juogo 1. dahje 3. lohkanbaji. Dat sisttisdoallat golbma 10 oč ovttadaga: 1) Eamiálbmot filosofiiija, 2) Dieđalaš čállin ja guorahallan ja 3) Gielladieđa ja fonetihkka. Dát oahppooassi doarju bachelorohpuid oppalaččat ja hukse studeanttaid vuodđogálggaid.

Fágaoahput

Sámegeiela ja sámi girjjálašvuođa fágaoahput (90 oč) ordnejuvvojit golmma lohkanbaji áigge. Geavatlaš ordnen lea gitta das, álgetgo vuodđooahput vuosttas vai goalmmat lohkanbaji áigge. Fágaoahput sisttisdoallat ovcci 10 oč oahppoovttadaga. Vuosttas lohkanbaji ovttadagat (30 oč) leat: 1) Davvisámegeiela morfologiija ja cealkkaoahppa, 2) Sámi girjjálašvuohta ja 3) Davvisámi fonetihkka, fonologiija ja čállinvuogit. Nuppi lohkanbaji oahppoovttadagat (30 oč) leat: 4) Davvisámegeiela cealkkaoahppa, 5) Sámi girjjálaš muitalanárbi ja dan oktavuoha teáhterii ja filmii ja 6) Sámegeiella njálmmálaš ja čálalaš giellan. Goalmmát lohkanbaji čiekŋudanoasi (20 oč) oahppoovttadagat sáhttet leat omd. sámi girjjálašvuođas, sámegeielas dahje báikenammadutkamis. Goalmmát lohkanbaji loahpas studeanta čállá maiddá 10 oč bachelorbarggu.

Doarjjafágat

Doarjjafágat (60 oč) čadahuvvojit dábálaččat vuodđo- ja fágaoahpuid maŋŋá. Unnimustá okta fága galgá leat 30 oahppočuoggá viidosáš. Eará fágaid oahppoovttadagat sáhttet leat unnimustá 10 oahppočuoggá viidosáččat. Studeanta sáhtttá ieš válljet doarjjafágaid muhto dat galget leat relevánttat bachelorgrádii. Dakkárat sáhttet leat ovdamearkka dihte eará giellafágat nugo suomagiella, engelasgiella ja dárogiella dahje juoigan ja muitaleapmi,

guovttegielat-/mánnggakultuvrrat áddejupmi, oahpponeavvopedagogihkka, sámi historjá, álgoálbmotdiehtu dahje eará heivvolaš fágat soahpamuša mielde.

Doarjjafágaid sáhtá váldit maddái eará oahppoásahusain, omd. olgoriikkas studeantalonohallama áigge.

7. Prográmma huksehus

1. lohkanbadji Vuodđo- oahput	2. lohkanbadji	3. lohkanbadji	4. lohkanbadji	5. lohkan- badji	6. lohkan- badji
OKT 101 Eamiálbmot filosofiiija, 10 oč	SÁM 102 Davvisámegiela morfologiiija ja cealkkaoahppa, 10 oč	SÁM 104 Davvisámegiela cealkkaoahppa, 10 oč	Sám 213 Bachelorbargu, 10 oč	Doarjja- fágat 30 oč	Doarjjafá gat 30 oč
OKT 102 Diedalaš čállin ja guorahallan, 10 oč	SÁM 106 Sámi girjjálašvuohta, 10 oč	SÁM 105 Sámi girjjálaš muitalanárbi ja dan oktavuolta teáhterii ja filbmii, 10 oč	<i>Čiekŋudanoassi 20 oč; válljenvejolaš- vuodát, omd.:</i> Sám 215 Sámi girjjálašvuohta: teoriiijat ja metodat, 10 oč		
SÁM 100 Gielladieđa ja fonetihkka, 10 oč	SÁM 108 Davvisámi fonetihkka, fonologiiija ja čállinvuogit, 10 oč	SÁM 110 Sámegiella njálmmálaš ja čálalaš giellan, 10 oč: Davvisámegiela suopmanat, 5 oč	Sám 207 Sámi girjjálašvuohta: eamiálbmot ja maŋŋekoloniála perspektiiva, 10 oč		
		Davvisámegiela čállin ja gielladikšun. 5 oč	Sám 201 Julevusámegiella ja lullisámegiella, 10 oč		
			Sám 203 Giellahistorjá, 10 oč		
			Sám 241 Láidehus báikenammadutka mii, 10 oč		
			Sám 216 Sámegiela giellagáhtten 2, 10 oč		

8. Oahpahan- ja oahppanvuogit

Oahppanvuogit bohtet ovdan guđege oahpu sierra oahppoplánas.

9. Árvvoštallanvuogit

Árvvoštallanvuogit bohtet ovdan guđege oahpu sierra oahppoplánas.

10. Bargo- ja joatkkaohppovejolašvuodát

Bachelorgrádaprogámma kvalifisere sámegiela ja sámi girjjálašvuoda mastergráda oahpuide.

Oahppu addá gelbbolašvuoda bargat mánggalágan almmolaš ja priváhta surggiin.

Oahppoprográmma čađaheami maŋŋá sáhtta bargat earret eará giella- ja

teakstakonsuleantan, giellabagadallin, girjjálašvuoda áššedovdin, kulturbargin ja girječállin.

Jus lohká lassin jahkásaš praktihkalaš-pedagogalaš oahpu (PPO), de oažžu gelbbolašvuoda nu

ahte sáhtta oahpahit sámegiela vuođđoskuvllas ja joatkkaskuvllas.

11. Eará dieđut

Kvalitehtasihkkarastin:

Čujuhuvvo SA kvalitehtasihkkarastinvuogádahkii ja dasa makkár vejolašvuodát ja

geatnegasvuodát studeanttain lea árvvoštallat Sámi allaskuvlla oahppofálaldagaid ja

bálvalusaid kvalitehta.

Studeantadásis oahppu árvvoštallojuvvo evaluerenčoahkkimis ja studeanttat devdet

árvvoštallanskovi oahpu loahpahettiin. Ásahusdásis oahppu árvvoštallojuvvo

studeantaárvvoštallamiid, eksámenraporttaid, sensorraporttaid ja fágaraportta vuođu.